

VÝROČÍ

Červen je krásným měsícem. Obvykle je se již vyjasňuje počasí a nastupuje horké léto. Dětem končí škola a začínají dva měsíce prázdnin, zatím co dospělým naskakují vrásky z letních dopravních uzavírek i obav jak dostat celou rodinu na dovolenou a zpět s co nejmenšími problémy.

Na červen připadá rovněž celá řada výročí, která je dobré si připomenout. Jedním z nich je 5. červen 1947 kdy státní tajemník USA generál George Marshall přednesl na Harvardově univerzitě projev s výzvou k ekonomické pomoci poválečné Evropě. Tento plán byl přijat americkým kongresem 3. dubna 1948 a dnes je nám znám jako Marshallův plán. Přestože po jeho vyhlášení byly rozporuplné názory v samotných státech na jeho realizaci, jednou z rozhodujících okolností pro jeho přijetí byl únorový puč v Československu. USA zahájením programu pomoci těm státům, které ho chtěli přijmout. Důvod byl ten, aby v politické situaci, která v Evropě byla se nestala v jiné zemi podobná věc.

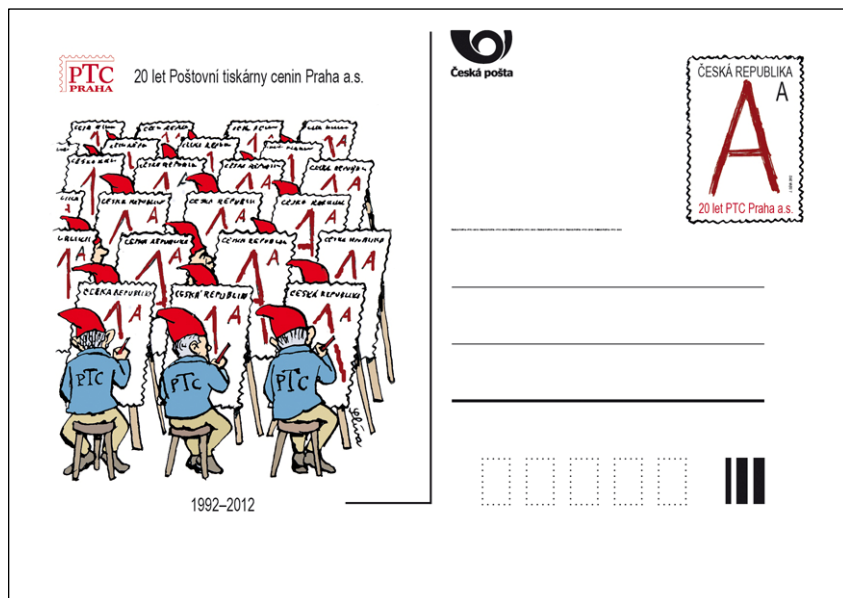
V pondělí 6. června 1948 abdikoval na svoji funkci Edvard Beneš. Hlavní důvod byl, že nechtěl podepsat novou ústavu napsanou komunisty. Vzhledem k únorovým dnům to bylo již jen malé gesto, které nemohlo zastavit tok dalších událostí. Dnes se ještě ke smutným únorovým dnům vrátíme, tak zpět k červnu.

Přestože málokdy připomínáme novodobá výročí, dnes uděláme výjimku. Dne 25. června 2008 byla podepsána zakladatelská smlouva, kterou byl zřízen nadační fond Muzea cenných papírů. Přestože byl fond zapsán do rejstříku až o měsíc později formálně začaly práce dnem podpisu smlouvy. Nyní tak vstupujeme do pátého roku naší činnosti a můžeme konstatovat, že zdaleka není hotovo a je před námi ještě pořádný kus cesty než se podaří celý záměr realizovat.

Doufáme, že Vy všichni naši čtenáři nás v tomto záměru bude podporovat, aby jste se mohli co nejdříve do plánované expozice podívat nejen virtuálně, ale i fyzicky.

Nejbližší příležitost ke zhlédnutí něco mála exponátů budete mít na letošním veletrhu Sběratel, který se koná ve dnech 6.-8. září 2012 na výstavišti v Letňanech, ale ve věstníku budete mít ještě příležitost se o veletrhu včas dozvědět.

Praha 27. června 2012

Ke vzniku Poštovní tiskárny cenin Praha a.s. před 20 lety vydala Česká pošta, s.p. dne 20. června 2012 příležitostnou dopisnici. Autorem grafického návrhu je výtvarník Jiří Slíva a tisk provedla, jak jinak sama tiskárna.

Poštovní tiskárna cenin Praha a.s. byla sice založena 1. května 1992 v rámci kupónové privatizace, ale fakticky první akcie obdrželi držitelé drobných investičních kupónů o měsíc později v prvním kole. Něco málo o tiskárně cenin, která tiskne i cenné papíry si v letošním roce ještě povíme.

ŽELEZÁŘSKÁ RODINA

Myslíte si, že může v Praze existovat někdo, kdo nezná dům u Rotta?. Pravděpodobně ano, ale zcela jistě to bude někdo, kdo již tento pojem v době, kdy zde bylo slavné železářství. Ani rodilým Pražanům či nám v MCP nebyla sice firma neznámá, ale do nedávné doby byly neznámé zejména její akcie. Díky naší dlouhodobé archivní spolupráci a studiu se nám podařilo akcie dohledat a tak můžeme doplnit onen pověstný poslední střípek do mozaiky a zahájit tak příběh této slavné firmy.

Podle podání, které se v rodině drží celé generace, byl obchod založen v sobotu 1. listopadu 1840. Tehdy se prý V. J. Rott osamostatnil jako obchodník s tzv. norimberským zbožím, tedy zbožím kovovým všeho druhu a založil na východní straně Malého náměstí v domě čp. 10 svůj železářský obchod, kde ale prodával také hodiny a jejich součástky či hudební nástroje. K pražskému obchodnímu a směnečnému soudu podal svoji žádost 9. listopadu 1840.

My však začneme o něco dříve a na zcela odlišném místě. Přesuňme se z Malého náměstí asi 35 km na východ od Prahy, do městečka Český Brod kde se v pondělí 18. května 1813 narodil sanytrníkovi Cyprianu Rottovi a jeho manželce Magdaleně syn, kterému dali jméno Čeněk Josef. Jméno Čeněk se vyskytuje na řadě dokumentů z jeho podnikání. Jde totiž o českou podobu jména Vincenz. Jelikož v době kdy začal podnikat se úřadovalo německy, byla i jeho žádost včetně obchodního jména podána v němčině a tedy jeho jméno znělo Vincenz Joseph Rott a časem se upravilo na české znění Vincenc.

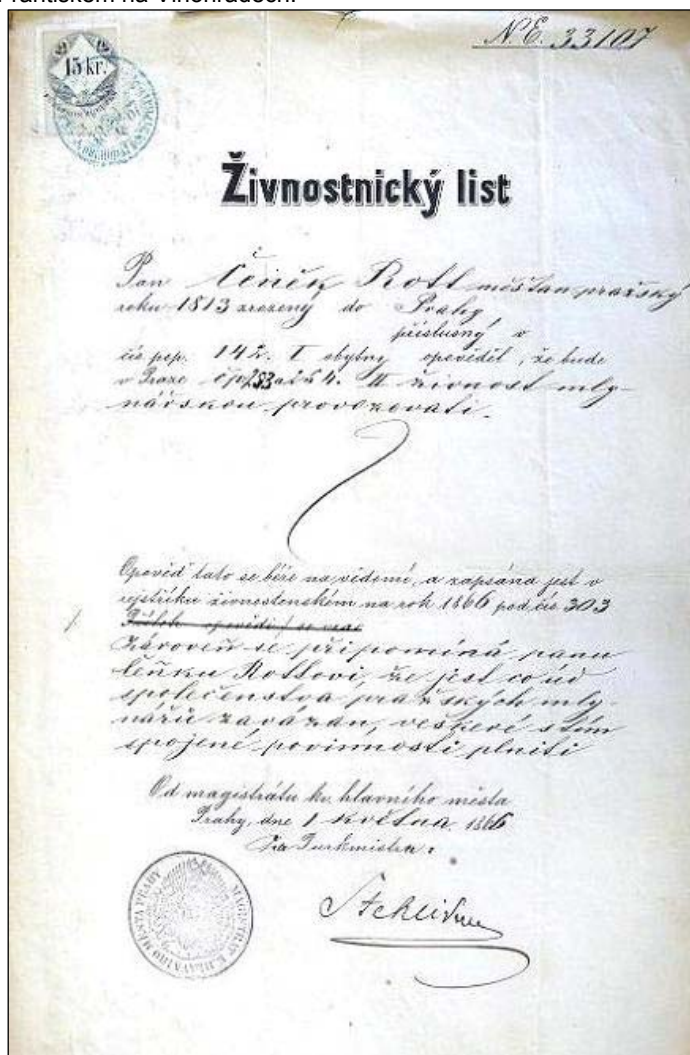
Vincenc Josef Rott se vyučil u firmy Jiljí Kriner v Jilské ulici a později u firmy působil jako obchodní cestující. V roce 1839 ve svých 28 letech založil vlastní obchod s hudebními nástroji a dílnu na dechové hudební nástroje a to společně se svým bratrem Augustem Jakubem Rottem, který se vyučil výrobcem nástrojů u Antonína Gepperta. Po odchodu bratra Vincence provozoval dílnu na vlastní jméno a v roce 1844 otevřel filiálku ve Vídni. Jeho firma vyvinula několik nástrojů vlastní konstrukce, např. návěštný roh pro rakouskou armádu nebo nové druhy loveckých trubek. Později sídlila jeho firma vedená synem Františkem na Vinohradech.

Portrét V. J. Rotta (1856) a jeho podpis (1840)

První živnostenské povolení V.J.Rotta z roku 1840 (SOA Praha)

Živnostenský list z roku 1866 na živnost mlynářskou (SOA Praha)

Ačkoli se budeme věnovat zejména firmě V. J. Rott, nelze pominout onu okolnost, že všichni členové rodiny nějakým způsobem byli podnikaví či jinak zasáhli do českých dějin.

V úterý 24. února 1830 se do rodiny Rottových narodila dcera Johanna. Nic Vám to neříká? Ale jistě jí budete znáte pod uměleckým jménem Karolina Světlá. Kromě literatury se věnovala i dalším činnostem, obvyklým pro generace národního obrození. V roce 1865 spoluzaložila vůbec první český ženský spolek „Americký klub dam“ a v roce 1871 „Ženský výrobní spolek český“. Vedle Johanny zmiňme ještě její sestru Žofii narozenou v úterý 15. května 1833 a která rovněž působila literárně jako spisovatelka a překladatelka Sofie Podlipská.

Vincenc Josef Rott, ale nebyl od obrozeneckého dění také daleko. V roce 1848 se aktivně účastnil politických událostí včetně revolučních dní v Praze. Rovněž podstatně přispěl na sbírky pro stavbu Národního divadla a podporoval i další české aktivity. Přestože pentalogie Vladimíra Neffa Sňatky z rozumu o osudech rodin Bornů a Nedobylů není o Rottových, ale o ve skutečnosti o rodině Jana Neffa, každý kdo si vybaví filmové zpracování tohoto románu si dovede zcela jasně představit atmosféru té doby, ducha podnikání a zejména národního ducha oněch salónů, kde se kromě umění pěstovala i národní hrdost a touha po samostatnosti. V době kdy se začal politicky angažovat, však byl už ženatý. Rok poté co si otevřel svůj první obchod se oženil s tehdy osmnáctiletou Marií Eckhardtovou, dcerou pražského měšťana a kováře. Nejen věnem své manželky, ale zejména svojí pílí se jeho obchodu dařilo a tak v roce 1855 stěhuje do větších prostor na protější straně Malého náměstí do domu čp. 142 zvaného „U tří bílých růží“, kde si nejprve najímá obchod zabírající polovinu průčelí a postupně své prostory rozšiřuje. V roce 1857 získává druhou polovinu předního krámu, v roce 1860 přibírá i zadní místnosti ve dvoře a později kupuje celý dům. To již provozuje kromě obchodu v malém i velkoobchod.

Vincenc Rott byl nejen úspěšný podnikatel, ale i manžel. Společně s Marií měli osm dětí. Smlouvou z 1. listopadu 1873 předává svoji firmu nestarším synům Juliovi a Ladislavovi a to dle smlouvy „prozatím“ na dobu dvaceti let. Oficiálně zahájili bratři svoji činnost 1. ledna 1874 a zakládají veřejnou obchodní společnost, která byla zapsána do rejstříku 16. února 1874 pod názvem V. J. Rott a otcova stávající firma byla převzetím obchodu i stávajícího jména zrušena. Julius bohužel v roce 1875 vážně onemocněl leukémií a 27. prosince 1876 ve 4:30 ráno zemřel. Julius zemřel svobodný a tak jeho podíl zdědili rodiče. Celou firmu převzal Ladislav a částkou 25.000 zl. podíl bratra vyplatil. Stal se tak jediným vlastníkem a veřejná obchodní společnost byla následně zrušena 29. března 1877, vymazána z rejstříku firm a podnik V. J. Rott přešel opět do rejstříku jednotlivců.

V roce 1884 byla živnost na prodej kovového a norimberského zboží rozšířena na prodej zboží bez omezení určitého druhu, tedy na obchod obecně.

Ladislav Rott se nejprve vyučil v otcově firmě a dále studoval obchodní školu Ladislava Skřivana, tehdy nejlepší ústav svého druhu v Praze. Po ukončení studia v roce 1868 odešel na zkušenou do Petrohradu. O dva roky později byl v Paříži kde zakotvil v obchodním domě „Achille Portal“ v jehož službách působil jako obchodní cestující v Německu, Rakousku, Řecku, Rusku, Itálii a dokonce v Egyptě a Turecku. Do Prahy se vrátil v roce 1873, aby s Juliem převzali rodinný podnik.

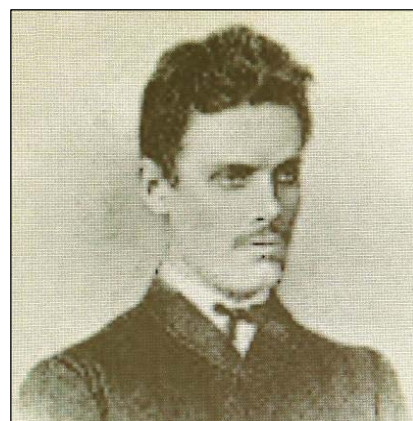
Po obchodnické stránce byl plně připraven, ale po právní stránce nikoli. Podle rakouského práva se mohl stát zletilým až ve svých 24 letech a proto se musel společně s otcem obrátit na C. k. zemský soud v Praze, aby byl tzv. z moci otcovské propuštěn, což se stalo dekretem soudu z 20. ledna 1874. Proto také byla společná firma zapsána až v únoru téhož roku, po vyřízení všech úředních náležitostí. Smrt jeho bratra Julia pochopitelně změnila i jeho plány,

ale vedení firmy se ujal rychle a energicky a dokázal během několika málo let zavedený obchod rozvinout do větších rozměrů i díky neustále se rozrůstající Praze. Také obchod samotný se rozrůstal nejen o nové zboží. Jsou uzavírány výhradní smlouvy o obchodním zastoupení řady výrobců a tím roste i agenda objednávek. V roce 1891 proto přikupuje sousední rohový dům čp. 138 kam se stěhuje administrace s celou účtárnou firmy a do přízemí a sklepů část skladů.

Průčelí domu čp. 142 s obchodem, asi rok 1894

Malé náměstí na dobové kresbě z roku 1793

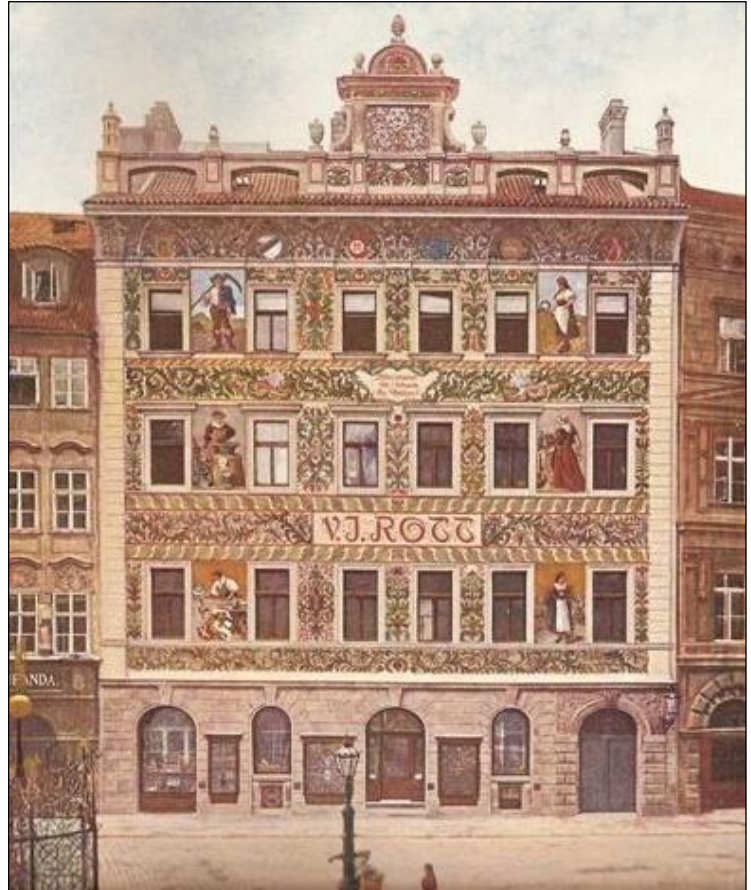
Julius Rott (1845-1876)

Ladislav Rott (1851-1906)

Sousední přikoupený dům čp. 138, asi rok 1898

Fasáda po přestavbě domu v roce 1897 s freskami od Mikoláše Alše
 << Fotografie z interiéru obchodu, přední krám a sklady uvnitř domu, 1898

V roce 1895 se na pražském Výstavišti konala velká Národopisná výstava. Jednou ze zdejších atrakcí bylo i postavení repliky Malého náměstí jak vypadalo v 17. století. Původní dům U tří bílých růží byl kdysi bohatě zdoben freskami. To dalo Ladislavu Rottovi námět k přemýšlení. Již delší dobu uvažoval o přestavbě a rozšíření nejen obchodu, ale celého domu. Uvažoval o reprezentativní fasádě, která by přes svoji modernost zapadla do okolí svými historizujícími motivy. Došlo k jednání se stavitelem Kindlem, který v letech 1896-1897 provedl rozsáhlou a nákladnou přestavbu podle návrhů arch. Rechiwiegla, jenž vyřešil fasádu domu zadáním kreseb Mikoláši Alšovi. Ten za kartony a veškerá práva obdržel honorář 1.000 zlatých. Fasádu podle jeho návrhů namalovali Arnošt Hofbauer a Ladislav Novák za částku 600 zlatých.

Celé dílo bylo hotovo ke konci léta roku 1897.

Ladislav Rott pokračoval v rodinné tradici podpoře řady národních spolků i akcí. Finančně významně podpořil obnovení Národního divadla po požáru v roce 1881. Zapsal se ale také do dějin Prahy myšlenkou stavby podzemní dráhy. V červnu 1898 se obrátil na městskou radu s návrhem, aby při provádění asanace starého židovského města bylo při současné výstavbě kanalizace postavena i podzemní dráha. Podle tohoto návrhu by bylo hospodárné obě stavební aktivity spojit a ušetřit tak nejen významnou část prostředků, ale také vybudovat moderní formu dopravy, kterou měla řada velkých měst např. Paříž, Budapešť apod. Navržená dráha měla mít dvě trasy, které by vedly z Karlína ke Křižovnickému pivovaru u Karlova mostu kde by se spojovala s druhou tratí vedoucí z Malé Strany na Vinohrady a obloukem do Podskalí, resp. do Podolí, kde by končila. Ve městě měla vést trať pod zemí, na okraji Prahy pak na povrchu. Elektrické podniky král. hl. města Prahy stejně jako městská rada však návrh zamítly neboť už část prací na nové kanalizaci byla nejen naplánována, ale také už zahájena.

Návrh Ladislava Rotta městské radě z 2. 6. 1898 na stavbu podzemní dráhy >

STROJE A PŘÍSTROJE na vrstev kov, ležadél dřevní, třesl baven malých velik.		NÁSTROJE A NAČINÍ anglická a francouzská pro velká díla, ležadél, ležadél, výšky, výšky, výšky a ostatní	
JERÁBY, KLADKY WESTONOVY. ZOSTROJENY. VENTILÁTOVÝ, VÍTRMILKA A LÍST. Dřevě pro kámen. Dřevě, vlně, dřevě, dřevě, dřevě = malování, dřevě a dřevě na dřevě. Dřevě a dřevě na dřevě.	Založeno r. 1840. OBCHOD NÁSTROJI A ZBOŽÍM KOVOVÝM V. J. ROTT STARÉ MĚSTO, MALÉ NÁMĚSTÍ č. 142/1. V PRAZE.	DODÁVKA TELEGRÁFŮ A TELEFONŮ. Dřevě pro dřevě. VÝROBY ZÁMEČNICKÉ PRO STAVBY. Dřevě, dřevě, dřevě. Dřevě a dřevě, dřevě, dřevě Hobbly, dřevě a dřevě dřevě. KOVY, PLEČKY A BRÁNY. Dřevě a dřevě dřevě. Dřevě a dřevě dřevě. Dřevě a dřevě dřevě. Dřevě a dřevě dřevě.	
VÝROBY ANGLICKÉ. Dřevě, dřevě, dřevě, dřevě, dřevě dřevě a dřevě. HOPKOVÉ DRÁHY. Dřevě a dřevě dřevě a dřevě. Dřevě a dřevě dřevě.	Štábla telefonů č. 10. M. Dřevě a dřevě dřevě.	Dřevě a dřevě dřevě. Dřevě a dřevě dřevě. Dřevě a dřevě dřevě.	
Americké ovčáky. Dřevě. Ostatní dřevě.		Dřevě a dřevě dřevě. Dřevě a dřevě dřevě.	
Praha, dne 2. června 1898			

Handwritten text in Czech script follows, including a signature and a detailed proposal for a subway line.

Ladislav Rott pokračoval v tradici národního obrození a se svojí ženou Karolínou, roz. Klecandovou, dcerou pražského rukavičkáře, zavedl v roce 1896 tzv. čtvrtky u Rottů. Tento společenský salon navštěvovali kromě přátel také umělci, spisovatelé, novináři, zástupci města i politických stran a přirozeně obchodní přátelé z celé Evropy.

Úspěšná životní cesta Ladislava Rotta skončila 27. června 1906 v Jainzenu u Ischlu kde zemřel. Z manželství s Karolínou, která zemřela v roce 1904 měl celkem pět dětí. Ladislav Rott se stačil ještě znovu oženit s Andree Polákovou z Vídně. Z tohoto svazku se na jaře 1906 narodila dcera Andree.

Rodinnou tradici vedení obchodu převzal jeho nejstarší syn Ladislav Vincenc Rott a mladší Vladimír Jiří Rott. Jelikož Ladislav Rott st. nezanechal závěť, byly jeho dědici všechny děti a žena. Veškerá aktiva zemřelého včetně jmění firmy byla soudní inventurou spočtena na 1.402.931,83 K. Po odečtení pasiv a připočtení částek daných na věno všech dcer bylo čisté jmění pozůstalosti ve výši 802.009,24 K, které se dělilo mezi všech sedm dědiců rovným dílem. V době projednávání dědictví patřilo kromě již zmíněných domů čp. 142 a 138 Ladislavu Rottovi další sousední domy čp. 136, 139, 140, 141. Téměř všechny tyto domy byly spojeny do při pozdější přestavbě do čísla 142. Kromě toho patřil do dědictví dům čp. 146 v Dejvicích s příslušnými pozemky, ležící nedaleko Hanspaulky.

Po soupisu majetku bylo 23. září 1908 uzavřeno dědické narovnání na základě kterého převzali Ladislav Rott a Vladimír Rott a jejich sestra Julie Veselá, roz. Rottová, veškerá aktiva i pasiva závodu a ostatní dědicové byli vyplaceni. Ti tři mezi sebou uzavřeli společenskou smlouvu, ve které se Julie stává tichou společnicí a oba bratři veřejnými společníky. Z firmy se opět stává veřejná obchodní společnost. Počátek firmy byl sjednán dnem 20. dubna 1909.

Vladimír Jiří Rott, který se narodil 8. října 1885 nebyl, stejně jako jeho otec v době převzetí závodu plnoletým. V souhlasu s dobrozdáním jeho poručníka Ferdinanda Tallowitze prohlásil jej soud dnem 13. března 1907 zletilým. Jedním z advokátů, kteří rodině pomáhali projednat dědictví byl JUDr. Přemysl Šámal, v letech 1919-1938 kancléř prezidenta republiky.

Přestože oba bratři vedli obchod společně, mladší Vladimír byl o něco aktivnější. Vystudoval pražskou vyšší průmyslovku a posléze i vysokou školu, kterou ukončil

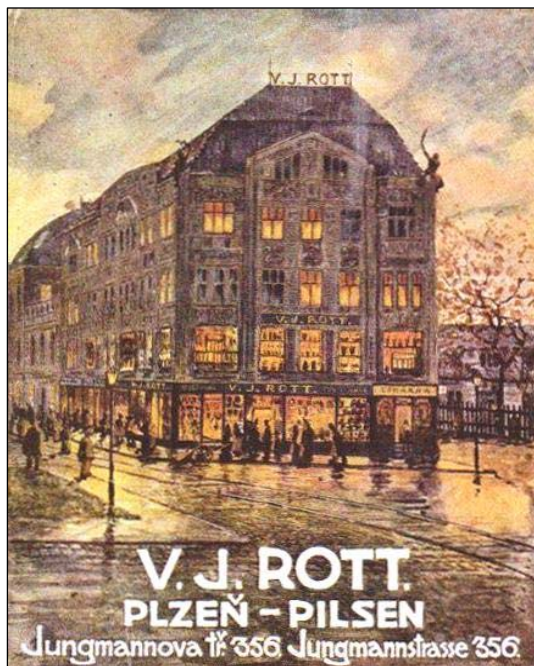
jako inženýr. Obchod se od přelomu století výrazně měnil a díky novým trendům přinášel i nové zboží a služby. Velice úspěšně se stalo sportovní vybavení a Vladimír tento směr sám podporoval neboť byl aktivním sportovcem, zejména pak dobrým až vášnivým lyžařem.

Nesmíme zapomenout, že přelom století přinesl i potřebu výraznější reklamy a nabídky zboží. Již od roku 1896, kdy byl modernizován celý dům bylo zahájeno vydávání katalogů a ceníků. Každého prvního v měsíci byl vydán katalog s aktuální nabídkou, která upozorňovala zákazníky na nové výrobky nebo nabízela sezónní zboží pro zahrádkáře apod.

V letech 1900-1914 dosáhl podnik asi největšího rozmachu. V roce 1912 došlo k rozšíření obchodu do domu čp. 143, který zakoupili Rottovi o rok dříve. Rozšiřování neprobíhalo jen v Praze. U krajského soudu v Plzni byla dne 17. listopadu 1913 zapsána filiálka závodu, která byla otevřena začátkem roku 1914. Ta byla v roce 1924 úspěšně prodána a firma se soustředila jen na svůj pražský závod. Zrušení zapsané filiálky proběhl koncem června 1929 po dokončení likvidace.

I během světové války se obchod rozvíjel. V roce 1916 byl zakoupen pozemek v Holešovicích a postaveno nové ústřední skladiště s železniční vlečkou napojené na přístav. V roce 1919 nastupuje k firmě Ladislav Veselý, synovec Vladimíra Jiřího. V roce 1921 se už tak rozličné činnosti rozrůstají o zasilatelství a dokonce o koncesi na obchod se střelivem.

V letech 1922-1923 dochází k přestavbě části domů podle projektu arch. Josefa Lišky a Jana Klouba. Na místě původního dvora vzniká centrální obchodní hala, která propojila všechny stávající domy a byla zakončena sklobetonovou kopulí, první svého druhu v Praze.

Po otevření adaptované velkoprodejny je rozšířena nabídka veškerého zboží od kuchyňského přes zahradnické až po průmyslové stroje, ale byl zahájen i prodej vstupenek k různým zábavním podnikům. Šlo např. o příležitostný prodej vstupenek některých sportovních klubů a spolků, které odebíraly sportovní potřeby a jimž byla vedením podniku nabídnuta tato služba, která jim měla rozšířit a ulehčit prodej u pokladen a rozšířit tak i nabídku obchodního domu.

Jak už to v životě chodí, naplnil se Ladislavu Rottovi pohár života 15. června 1927 v 19 hod., shodou okolností stejně jako jeho otci v lázních Bad Ischl v Rakousku. Ani on nezanechal závěť a tak opět musel přistoupit soud k projednání dědictví mezi dědici. Těmi byla jeho žena Julie Rottová a dcera Ludmila Havelková. Problém nastal v ocenění a vypořádání podílů ve firmě kde, jak víme byly tři společníci, z nichž sestra Julie nebyla veřejným.

Ukázky dobových reklam z let 1891 a 1913

< Centrální obchodní hala vybudovaná při přestavbě 1921-1922, foto z roku 1940

Po smrti Ladislava se stal druhým společníkem Ing. Vladimír Rott fakticky jediným šéfem podniku. Ke společenské smlouvě z roku 1908 byl 10. června 1925 uzavřen dodatek z něhož vyplývala povinnost kteréhokoliv z dědiců jednoho ze tří společníků, zemře-li ten před 31. prosincem 1930, aby ti zůstali do tohoto data tichými společníky ve firmě. Obě dědičky přijaly roli tichých společnic, ale toužily být vyplaceny. Jenže podle platného zákona tím, že byly tichými společníky nebyl stanoven jejich podíl. Hlavní spor však nebyl ani tak o podíly, ale o vyjádření částky, která jim příslušela. Ing. Vladimír Rott nebyl příliš ochoten uzavřít nějakou dohodu o vyplacení podílů a argumentoval oním dodatkem ke smlouvě. Vypořádání dědictví se tak začalo protahovat.

Onen klíčový dodatek z roku 1925 koncipovali oba bratři vědomi si průtahů při vypořádání jejich dědictví po otci. Zřejmě tyto okolnosti, vyplácení ostatních sourozenců, placení dědické daně vedly k myšlence přijmout rozhodnutí o přeměně stávající veřejné obchodní společnosti na akciovou společnost.

Ing. Vladimír Rott měl v úmyslu přeměnit firmu k 31. prosinci 1930, tedy k datu kdy by přestala platit povinnost dědiců být tichými společníky s tím, že by se stali nově akcionáři. Jenže dědičky neměly zájem získat akcie a chtěly vyplatit hotově, k čemuž zase nebyl ochoten Vladimír. Na ministerstvo vnitra byla první žádost o schválení procesu přeměny podána již koncem roku 1930 v souvislosti se záměrem zrušení veřejné obchodní společnosti, ale díky sporům s dědičkami nebyla projednána. Aby zabránily oné přeměně začaly podávat k soudu jednu stížnost za druhou včetně návrhu na likvidaci firmy. Při tom by musel být vyčíslen jejich podíl, protože byly přesvědčené, že jim

Vladimír nabízí příliš málo. Šlo to tak daleko, že nakonec musel rozhodnout nejvyšší soud. Ten jejich stížnosti na soudní postup definitivně 25. června 1931 zamítl. Přesto trvalo další dva roky než došlo ke změně na akciovou společnost a vypořádání podílů. Dohoda mezi všemi stranami byla uzavřena 22. května 1933 a Ing. Vladimír Rott se tak stal jediným majitelem firmy V. J. Rott, což bylo zapsáno do rejstříku 19. března 1934. Uzavření dohody umožnilo, aby se 10. října 1933 konala ustavující valná hromada firmy V. J. ROTT a.s., která byla zapsána do rejstříku 6. dubna 1934. Základní kapitál nové firmy byl stanoven na částku 6.000.000 Kč rozdělenou na 15.000 akcií na majitele po 400 Kč.

Před rokem 1938 byla firma na vrcholu své prosperity. Zákazníkům bylo k dispozici 21 rozličných oddělení kde se nabízelo téměř 70 000 druhů zboží a denně navštívilo obchod kolem 2.000 zákazníků a asi stejné množství objednávek vyřizovalo obchodní oddělení písemně se zajištěním rozvážky po celé republice. Jak rostl počet zákazníků, rostl i počet zaměstnanců. V roce 1890 pracovalo ve firmě 33 osob, v roce 1905 jich bylo 50 osob, v roce 1914 80 osob a v roce 1923 to bylo již 100 osob v Praze a v Plzni ještě dvacet. V roce 1925 vzrostl počet na 150 zaměstnanců a při stém výročí v roce 1940 zaměstnávala firma 180 lidí. První rok po válce, tedy v roce 1946 vzrostl počet na 230 zaměstnanců. Zejména díky velkoobchodu a dalším činnostem patřila firma k největším obchodům kovovým zbožím v Evropě. Díky svým schopnostem a obchodní zdatnosti byl Ing. Vladimír Rott účasten i na jiných firmách, např. „Runa“ akciová společnost pro kovy, kde byl

Oddělení prodeje kuchyňského zboží v přízemí centrální haly

Oddělení prodeje dárkového zboží, např. broušeného skla apod.

Nejstarší část prodejny s zástupkovým regálem z roku 1855

Prodáváci v hodinářském oddělení měly vždy plné ruce práce

B471 – 25 akcií firmy V. J. ROTT a. s. v Praze emise 1. 3. 1942 na 10.000 K, tisk Průmyslová tiskárna Praha (originál SOA Praha sbírka akcií)

B576 – 100 akcií firmy V. J. ROTT a. s. v Praze emise 1. 3. 1942 na 40.000 K, tisk Průmyslová tiskárna Praha (originál SOA Praha sbírka akcií)

členem její správní rady, stejně jako byl ve správní radě České banky v Praze. Kromě toho byl předsedou Ústředního svazu železářů československých a funkcionářem řady dalších obchodních i oborových organizací. Byl u vzniku obchodní komory Latinskoamericko-československé nebo Československé obchodní komory ve Stockholmu. V tomto ohledu byl aktivně činný podobně jako jeho předchůdci. Díky kontaktům v Evropě se mu podařilo před nacisty převést rezervy a investice do ciziny.

Ústřední skladiště v Holešovicích čp. 319

Edvarda Beneše, který vyzval významné a bohaté Čechoslováky k investicím, stahuje své zdroje z ciziny a vkládá je do firmy jako nový potřebný kapitál. I přes svůj dobrý obchodní talent a intuici nemohl tušit co se stane v únoru 1948 na nedalekém náměstí. S manželkou Rozálií, rozenou Neuwirtovou utíká ihned po nástupu komunistů k moci do zahraničí. Jejich syn Vladimír Rott zůstává v Praze. Dva dny po převratu t.j. 27. února 1948 vydává ministerstvo vnitřního obchodu výměr č.j. IV-6-67.412/48 o zavedení národní správy do firmy. Vyhláškami ministra vnitřního obchodu uveřejněnými v Úředním listě v částce 213/1948 byl podnik znárodněn a jeho majetková podstata začleněna do Kovomatu, národního podniku v Praze a dnem 5. února 1951 byla nad firmou zrušena národní správa. Kovomat, národní podnik byl zřízen listinou ministra vnitřního obchodu až 27. října 1948, aby zpětně ke dni 1. ledna 1948 mohl převzít všechny stávající obchody železářským zbožím. Kovomat sice zanikl 14. července 1955, ale jen v rámci jedné z reorganizací státního obchodu. Železářství u Rotta pak putovalo různými národními podniky až do 1. července 1990 kdy vzniklo ŽELEZÁŘSTVÍ U ROTTA, státní podnik. Tím by asi náš příběh měl skončit. V rámci privatizačního projektu vznikla 6. ledna 1993 firma V. J. Rott a.s. a její vznik je doprovázen spory dědiců. Železářství se v tradičním domě dlouho nezdrželo. V roce 1996 se obchod přestěhoval a volné prostory byly pronajaty. Ze slavného železářství se stal dům lahůdek. Po nezdaru tohoto projektu si zde nový nájemce otevřel prodejnu českého skla a porcelánu a v horní části domu je otevřen čtyř hvězdičkový hotel Rott.

Rudolf Píša

V.J. Rott a.s.

Druhá světová válka znamenala útlum podnikání, zejména díky přidělovému systému a vázanému hospodářství. V roce 1941 nahradil Ladislav Veselý svoji matku Julii Veselou coby menšinového akcionáře.

Povinnost dvojjazyčných názvů změna měny donutil řadu firem provést faktickou výměnu akcií. Rodina měla všechny akcie uloženy v trezorech České banky ve Vodičkově ulici a po fúzi přešla správa do Živnostenské banky. Na tu se firma obrátila v roce 1941 ve věci tisku a výměny akcií. Živnobanka doporučila složení akcií a oslovila tiskárny k předložení nabídek. Vybrána byla Průmyslová tiskárna v Praze, která navrhla tříbarevný tisk podle návrhu tiskárny za použití hotových giloší za cenu 5.393 K. Objednávka z 8. října 1941 zněla na tisk 160 titrů po 25 akciích v číslech 1-4000 a 110 titrů po 100 akciích v číslech 4001-15000.

Akcie nesou datum 1. března 1942 a správní rada přijala tuto změnu dodatečně na svém zasedání 28. dubna 1942. Změnu stanov a vzorců akcií schválilo také Ministerstvo hospodářství a práce 26. května 1942.

Podle záznamů Živnostenské banky z 20. listopadu 1942 byl vnesen dotaz na ředitelství banky jaká odměna má být firmě účtována za provedení tisku a výměny akcií, kterážto prý není složitá neboť všechny akcie jsou soustředěny v rukou pěti majitelů. Původní akcie byly staženy a zničeny.

Díky tomu, že si podnik zachoval české vedení po celou dobu války nebyla v roce 1945 dosazena do podniku národní správa. Rodina se snaží oživit předválečné úspěchy a obnovuje co se dá. Ing. Vladimír Jiří Rott na základě výzvy prezidenta

Použitá literatura z knihovny MCP:
Ročenky Industrie Compass a Financial Jahrbuch 1901-1944
Sto let české práce železářského závodu V.J.Rott a.s. v Praze
Zdenka Fröhlichová: Kronika Rynečku na Starém Městě pražském, 1940
Archivní prameny: SOA Praha, fond KSO v Praze, A III 47

Použité exponáty ze sbírek Muzea cenných papírů: účtenky a reklama 1891
Použité exponáty: B471, B576, originály SOA Praha, sbírka akcií
Portrét V.J.Rotta a dopis o podzemní dráze pochází z encyklopedie Wikipedia
Internetové zdroje: www.vjrott.com a www.urotta.cz
Archivní prameny: ČNB, fond Živnostenská banka, tisk akcií V.J.Rott 1941-1942

NADAČNÍ KONTO
369 000 369 / 2010
Fio banka, a.s.

Muzeum cenných papírů, nadační fond, Pod Vilami 1038/13, 140 00 Praha 4 - Nusle, IČ 28 42 98 93, fond zapsán v nadačním rejstříku MS v Praze N 697. Věstník je vydáván měsíčně jako zpravodaj o činnosti fondu a jeho sbírkách. Je šířen prostřednictvím webových stránek muzea za pomoci DAS MEDIA, a. s. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. **Šíření všech reprodukcí i textů bez dalšího souhlasu MCP je zakázáno a podléhá autorskému a reprodukčnímu právu.**